

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
címzendők.

A nyílt-térben minden garmonsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-
tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet: továbbá A. V.
Goldberger, servitátor 3. sz. alatt.

Legyünk élelmesek.

Ázsiai nép vagyunk. Nem hiában, hogy őseink bölcsője keleten ringott, ma is az a keleti vér van ereinkben, szeretjük a kényelmet mindenben. Hiányzik nálunk az az élelmes tevékenység, melynek nyomán terem a boldogulás, hiában kötött össze benünket a gőzparipa a nyugattal, mert időnkét nem tudjuk úgy felhasználni, mint azt a nyugati népek teszik. Ázsiai vérünk nem tagadja meg magát ma sem.

Pedig be kell látnunk, hogy a mostani helyzet tarthatlan. Ujjá kell teremteni az ország egész ipari organizációját. A mindenoldalról feltornyosult nehézségeket csak az erők egyesítése által lehet leküzdeni.

A megindult társulási mozgalom jó úton van, a gazdasági egyesületek ujjá alakulnak, az ipartársulatok is szervezkednek. Mind két irányban előtérbe lépnek a gyakorlati feladatok s nap nap után örömmel értesülünk, hogy itt egy export társaság, amott egy pincze-szövetkezet, vagy egy raktározási egyesület, majd meggyárosok szövetsége stb. alakult vagy készül megalkalni: melyek mindenképen az a célja, hogy a belföldi termelés emeltessék; s a magyar áruk jobb értékesítése lehetővé tétessék.

Szóval már előjeleit látjuk annak, hogy egészséges üzleti szellem kezdi áthatni e nemzetet, melyről idáig sok helyt és nem egészen indokolatlanul mondogatták hogy csak a kártya-és boros palaczk iránt bír érzékkel.

Kimondhatlan nagy vesztesége volt ez országnak abból, hogy a jobb módú közép osztály nem tudta idejét jól felhasználni, — pénzzé tenni. És csakugyan azt látjuk, hogy míg a magyar közbirtokosság lába alól kilieztálják a földet, mert idejét nem tudja jól felhasználni: addig a nagy északamerikai köztársaságban az egyszerű zsellér munkából lett gazda és és iparos, gyárakat épített és terményekkel megrakott

hajókat küld Európába, melyek valóságos aranyözönt indítottak Európából Amerikába.

A hatalmas északamerikai köztársaság a legerősebb versenytársa Magyarországnak a nyugateurópai piacokon. Az óceánon túl annak partjaitól száz meg száz mérföldnyi távolba olcsóbban elszállítják Európába 10-szer oly hosszú úton terményeiket, mint a magyar gazdák; s valahint a piacra hozatalnál, úgy a termelésnél is, tökéletesebb gépeik s eszközeik, jobban berendezett gazdasági rendszerük által megvernek s leszorítanak a piacról minket.

De éppen, mivel Északamerika ennyire felettünk áll, tőle tanulhatunk s kell is tanulnunk legtöbbet. Északamerika hatalmas versenye csak az esetben lesz végzetes ránk, ha azt hasznunkra nem fordítjuk. De ha eltanuljuk Amerikától azt, a miben előnyben van felettünk, akkor a versenyből baj nem fog ránk hárulni. Ellenkezőleg az még hasznunkra is leend, mert a haladás útján gyorsan előre fog ragadni, s elvesztett piacainkat is visszahódíthatjuk, mivel a földrajzi s más természeti előnyök a mi részünkön lesznek, s a nyugati, hozzánk közeli eső piacokra minden esetre olcsóbban fogjuk szállíthatni terményeinket.

Ezt a szellemet kell átplántálni Magyarországra, vagy is inkább csak fel kell azt ébreszteni, mert a tapasztalás megmutatta, hogy a magyar emberből is lehet ép oly jó üzletember, mint a minő az amerikai, csak be kell vezetni az üzletvilágba, vagyis módot és alkalmat kell adni neki arra, hogy üzletember váljék belőle.

Az agrár, vagy gazdasági mozgalom, mely most országszerte megindult, igen sokat tehet e tekintetben, többet mint tenni akar; pedig az akarattól a tett még messze áll . . .

Legujabb összeesküvés Moszkvában.

A birodalom minden részeiből a legaggasztóbb hírek érkeznek.

Moszkvában a rendőrség egy új összeesküvés nyomára jött, melynek tagjai csupa fiatal emberek, kik magukat Kraszni kinsaloknak (vörös törnek) nevezik. Mindnyájan esküt tettek le, hogy megölik a czárt, az egész császári családot és azokat a kormányzókat, kik a szabadság, azaz a szabadelvű rendszabályokat és alkotmányt ellenzik. E fiatal embereknek Pétervárra kellett volna menniök, hogy megkezdjék Muszkaország felszabadításának munkáját, de egy feljelentés következtében a rendőrség megtehetett jó eleve minden intézkedéseket, hogy elutazásukat megakadályoztassa, de mindeddig még nem sikerült az összeesküvők egyikét is elfogni. Az összeesküdtek egyikének, Tria-Monoffnak, üres szállásán forradalmi nyomtatványokat és iratokat találtak. A mi ez összeesküvésnél legfeljebb, hogy a forradalmárok mind álneveket használtak, mint Harmodius, Aristogiton, Timoleon stb., úgy, hogy a rendőrség még eddig sem volt képes egyikének is nyomára akadni.

Kazánban a rendőrség 4 nihilistát fogott el, ezek közt volt egy katonatiszt. A kozákok, kik az elfogatást eszközölték, kénytelenek voltak a népet ládzaikkal szétütni, mivel ez a nihilistákat fel akarta szabadítani. Többen megsebesültek s egy kozák s egy nihilista elestek, az utóbbi meg akarván szökni, egy kozák leszurta.

Dél-Muszkaországban csak egy szikra szükséges, hogy a forradalom kitörjön. Ez borzasztó kegyetlenséggel fog dühöngeni az egész birodalomban. Valóban megfoghatatlan hogy a czár, egész elvakítva az ő mindenese, Pobedenoseff bigot tanácsai által, oly makacsul szegül ellent a nép követeléseinek, hogy ő róla méltán el lehet mondani, hogy: „a kit az Isten meg akar büntetni, annak elveszi az eszét.” Csak majd akkor fogja belátni, hogy engednie kelleve, midőn már késő lesz, mint ezt apja tapasztalta s e makacsságát drágán fizette meg életével.

H I R E K.

(Számadás) az 1881. január 15-én alakult szarvasi korcsolyázókör pénzbevételeiről és kiadásairól. a) bevétel: Családi részvénydíjban 1 frtot fizettek: Winternitz Arnold, Csicsa Mathild, Pollák Emánuel, Stein János, Sváby Viktor, Szemian Dénes, Sarlay János, Mihálf József, Kollár János, Télessy József, Kuczka János, Paál Józsefné, Sárossy Gyula, Koncz Zsigmond, Salacz Ferencz, Salacz József, Szemian Dániel, Mikolay János; összeg 18 frt. — Személyenként 50 krt fizettek: Dr. Gugg József, Lengyel Sándor, Sipos Sándor, Hanthó Kálmán, Moravesik Géza, Pokorny László, Rohoska Mihály, Placsó Zsigmond, Elefánt József, Stibel kapitány, br. Schönberger hadnagy, gr. Zedlitz főhadnagy, Serkedy Sándor, Mikolay Mihály, Kontur Gyula, Krecsmer Irén, Mázor Jolán, Dobosfi Ottilia, Jánovszky Emma, Mocsónyi Gizella, Bácskay Emma, dr. Fuchs Edéné, Kresmarik Juliska; összeg 11 frt 50 kr. — Tanuló-ifjaktól személyenként 30 kr-ával begyűlt 24 frt 90 kr, mely a főgymnázium hirdető-tábláján lesz nyugtázva. Tehát az összes bevétel 54 frt 40 kr. — b) kiadás: Egy taláda hóelhordásra 70 kr, egy szánkára bőrpánáért 1 frt, helypénz a szerelvényekért 1 frt, butorhazaszállítás 50 kr, a tornaszolganak 2 frt, jan. 15. 6 napszámónak per 40 kr 2 frt 40 kr, jan. 16. 8 napszám egész és 4 fél napszám 4 frt, jan. 17. 5 napszám 2 frt, jan. 18. 5 napszám 2 frt, jan. 19. 12 napszám 4 frt 80 kr, jan. 23. 2 napszám 80 kr, nevezett napokon a jégörzönök per 20 krral kiadatott 1 frt 20 kr, olajra 20 kr, a volt korcsolyakörök 1 frt 76 kr; kiadások összege: 24 frt 30 kr, melyet levonván az 54 frt 40 kr bevételből, marad a körnek készpénzvagyona **30 frt és 4 kr.** — Ez összeg kezennél van. Számadásomra vonatkozólag pedig bármely korcsolyázó-köri tagnak szívesen szolgálok felvilágosításai. Megfelelek egyszersmind azon kérdésre is, hogy ha ily szép összeg maradt a kör pénztárában, miért nem volt a jég gondoza tovább január 23-ánál? Azért, mert a tagsági díjat akkor, többszöri felhívás dacára is, igen kevesen fizették, különösen a tanuló-ifjak közül, kiktől csak a mult hó

T Á R S A G

Ne kérdd...

Ne kérdd a dalló csalogánytól,
Hogy miért olyan bús dala;
Ne kérdd a nyíló róza-száltól,
Hogy mért oly édes illata;
Ne kérdd a csergő kis pataktól,
Mit rejteget lenn medriben,
S mit suttog a lomb, hogyha rajta
A kis madárka megpihen.

Ne kérdd, mi rejlik bús szivemben,
Hogy mért dúlja a fájdalom,
Hisz' úgy sem érti azt meg senki,
A mit magába zár dalom.
A fájdalom csak akkor édes,
Ha néma, mint a lomb, patak.
Ha suttog és csörg, ha beszédes,
És még is olyan hallgatag.

GELLÉRI MIKSA.

Fekete angyalok.

— Amerikai rajz, WICKEDE C.-től. —

— Nos, Tamás, úgy gondolom, hogy már nemsokára vége lesz ennek a kegyetlen haborúnak; lehetetlen, hogy a déliek tovább tartsák magukat, hiszen csapatjaink mindenütt diadalmasak.

Igy szölitotta meg a feketehaju Römer Rikárd, egy 18 éves zömök fiatalember-társát, Jen ins Tamást,

— Igazad van, — válaszolá ez, ki legalább is félszónnyival idősebb vala — magam is úgy vélekedem, hogy majd csak tul leszünk ezen is és örömmel üdvözöljük ismét a békét.

— Én részemről már bizony lelkemből meguntam s ha nem gondolnék azokkal, a kikért fegyvert ragadtunk, istenre mondom, képes lennék elszökni.

— Nem Rikárd, ezt nem tennéd, — felelé a másik mosolyogva — jól tudom én, hogy a hazaszereteten kívül még valami más kötelet fűz téged az élethez.

— S vajjon mi az? — kérdé Römer fontoskodó szem. hunyorítással — talán a fegyver iránti hűség és szeretet? Oh, én nem vagyok olyan tüzes, hogy egy ilyen hideg vas darabba belészerezsek.

végén lett az behajtv. kevés kivétellel. — Vagyok Szarvason, 1881. július 8-án. — A volt koresolyázó kör pénztárnoka: **Oláh Miklós**.

— (V i d é k ü n k ö n) az árvizek a part- és domboldalak ezredéves tiltát, az őskori maradványokat rendkívüli bőséggel lárták fel, úgy, hogy e telepek szakszerű megvizsgálása a tudomány érdekében igen kívánatos lenne.

— (A p o l g. l e á n y i s k o l a i) tanítónői vizsgát Lukesch Flóra és Dlhányi Ottilia kisasszonyok városunkból kitűnő sikerrel tették le a napokban a budapesti állami tanító-nőképző-intézet vizsgáló-bizottsága előtt.

— (M e g j e l e n t) s hozzánk beküldetett a szarvasi főgymnázium évi jelentése 1880/81-ről. Az évi jelentés a hivatalos közleményeken kívül egy hosszabb értekezést is hoz Moravcsik Géza tanártól „Költészettani tankönyvnek főgymnáziumunkban” czim alatt, mely finom kritikai éllel foglalkozik tárgyával. — A hivatalos közleményekből kiemeljük, hogy az intézetnek a lefolyt tanévben 512 tanulója volt, oly szám, minővel kevés gymnázium dicsekedhetik.

— (M e g h i v ó.) A békésvármegyei tanító-egyesület f. hó 20-án M. Berényben közgyűlést tart, melyre az egyesületi tagok és a nevelés iránt érdeklődők ismétetten tisztelettel meghívotnak. B.-Csaba, jul. 6. 1881. Az elnökség.

— (A z i n d i g ó g y á r t á s,) melyet gr. Wenckheim Frigyes és Zsilinszky Mihály urak Ó-Kigyóson és Csabán együttesen akarnak megkezdeni, legközelebb a megvalósulás stádiumába lép; Sarlay János szarvasi tanár ur, a ki a munkát vezetni fogja, már nagyjából felállította Zsilinszky M. kerek-egyházi tanyáján a gyárat, s a mint az teljesen fel lesz szerelve, megkezdődik a csütleng aratása s maga a festék gyártása is.

— (D r. G y ö r y E l e k f o g a d t a t á s á r ó l) orosházi levelezőnk a következőket írja: Vasárnap, július 3-án érkezett körünkbe szeretett képviselőnk, mandátuma átvétele végett. Mindenképen igyekezett a lelkes közönség dr. György Eleket fényes fogadtatásban részesíteni, mi csakugyan sikerült is. 4 órakor az u. n. „orosházi olvasó-körtől” megindult a

beláthatlan néptömeg, mely a vasúti állomáshoz ment, hol képviselőjét várta. Fél 5 órakor a pályaudvarba berobogó vonat kitörő éljenzéssel fogadtatott; innen aztán képviselőnk a vasúti-állomás előtti térre jött; itt dr. László Elek rövid beszédben tolmácsolta a nép rokonszenvét irányában, s egyszerűsind felkérte mandátuma átvételére. Mire György Elek meghatottan válaszolt s megköszönte a lelkes fogadtatást. Ezután az iparos-ifjuság dalárdája művésziesen készített babékoszorút nyújtott át szeretett képviselőnknek. — Ezzel kezdetét vette a bevonulás, melynek fényét emelte a 138 lovasból álló bandérium, melynek vezetője ifj. Jankó Antal volt: a tüzoltó-egylet s ennek zenéje, mely a „Rákóczy-indulót” játszotta; az iparososztály minden közege, díszes hölgykoszoru tiszta fehérbe öltözve, stb. — Képviselőnk a község háza előtti téren tartott egy nagyszabásu hatásos beszédet, megköszönve a választók bizalmát, mit tehetsége szerint beváltani ígért. Este a népkertben bankett volt. Hétfőn este, a mint képviselőnk Komlósról hazajött, tisztelelére fáklyás-zene adatott.

— (T e m e s v á r y L a j o s) szintársulata június 28-án kezdett Orosházára s előadásait szombaton, júliushó 2-án a „Proletárok”-kal kezdte meg, telt ház előtt. Eddig 3 előadást tartott a társulat s igen nagy párfogásnak örvend. Ujév óta Temesváry L. szintársulata a harmadik s ha ez elmegy, e hó vége felé, majd akkor jó Eperjesről Krecsányi Ignác jól szer vezet szintársulata.

— (A b.-c s a b a i I V. o s z t á l y u p o l g á r i l e á n y i s k o l a é r t e s i t ő j é b ő l.) Ezen már 7 éve fenálló. jóhírű intézet a lefolyt tanévben is a közönség fokozott részvételének örvendett, a mi mutatja egyrészt, hogy szép rendeltetésének, mely jó anyák és honleányok neveléséből áll a legjobban megfelel, másrésztől bizonyoságot tesz a művelődés szükségérzetének terjedéséről. — Az iskolát fenntartó társulat tagjai minden évben szaporodnak, most 2 alapítóval és két más taggal. A tagok összes száma 185. Az iskolaszék, melynek élén Zsilinszky Mihály állott, sikeresen fáradozik a társulat anyagi ügyeinek rendezésével s folytonos éber figyelmével az iskola belügyeire a felmutatott évi eredményt mindig

Jenkins nevetett.

— Jó, jó, de még most is elpirulsz arra a bucsúcsókra, most tizenkét hónap multán, melyet neked bizonyos szép kék szemek tulajdonosa adott!

Az ifjunak elpiruló arcza felelt erre és bebizonyította a mondottak igazságát.

— Ezért ugyan nincs mit szégyenkezned! — mond ismét Jenkins. — Ismerem a kis Morris Mollyt, s megvallom, hogy nincs nála szebb és takarosabb leányka. S azt hiszed, hogy nem láttam az elbúcsúzást a legelőről?

— Jó öreg anyámra gondoltam, Tamás, midőn ezeket mondam. Mint búslakodnék szegény, hogyha betegen, meg-lőve vagy összevagdálva találna meg.

— Minden szerető szívet visszahagyunk, mindazokat, a kik reánk gondolnak. Merészen kell kiállani a veszélyekét, fiatal barátom!

— Ram névze is keserű volt az a pillanat, midőn utólszor öleltem át nőmet és gyermekeimet s ha elesem, istenen kívül nem marad más segítőjük és védőjük.

Ez utolsó szavakat Jenkins nagyon gondolkozó hangon monda ki.

— Miért hagytad el hazádat, Tamás?

— Inkább én kérdezlek téged, a ki még a törvényes katonai kort sem érted el.

— De neked otthonod, családod van, melyet táplálnod

kell, mindened van, a mivel magad boldogga és szerencsésse teheted.

— Az igaz; van azonban egy hazám is, mely mindent megad nekem. — de a rabszolgaság ördögét már ki kell pusztítani, — már bosszuért kiált testvéreinknek kiontott vére! A szükség eme nyomasztó pillanataban nem vonulhatok vissza attól, hogy hazámnak szolgáljak.

— Éppen ezen oknál fogva állottam be én is katonának.

— S azért, hogy megmutasd Morris Mollynak, miszerint nem vagy gyáva, — tevé hozzá Jenkins mosolyogva, miközben karabinját vállára vetve, a tulsó oldalra ment, a hol mind a ketten őrtállottak.

Mélyen Georgia belsejében, ott, a hol Tallapótó folyam, mint a sebzett kigyó, lassan huzódik végig, állott a két katoná, kik bar kor tekintetében különböztek, mégis benső barátok valának. Előttük volt a folyó, hátuk mögött a merdek hegység, sűrűn benőtt erdőséggel. Ez éjnek idején mar magában eléggé magános hely volt, midőn a hold és a csillagok a sötét zivatar felhők mögé rejtőztek el, de hat még mikor a szél oly rémesen hajtogatta a fák koronait!...

Mi természetesebb, minthogy minden gondolatuk az ot-tani kellemes jelenetek s a távoli szeretettek körül járt, — a komoly férfi hű nevére, gyermeke anyjára gondolt s az ifju egészen elragadtatva az érzésektől, öreg anyjára, kinek egye-

A kísértés.

fényesebbé teszi. Az intézetbe járt 81 növendék; 10 növendékekkel emelkedett a létszám. A növendékek életkora 11—15 év. A tanerők, a hitoktatókon kívül évi 900—1000 frt fizetéssel Ecsy Irma, Gyalog István, Krammer Nándor és Donner Lajos, mind részint polgári, részint gymnasiumi képesített erők. A növendékek közül 46 régi, 35 új, 69 helybeli, 12 vidéki, kath. 15, evang. 34, mőz. vall. 31. A tantárgyak közül súly helyezettett a kézimunkára, magyar és német nyelvre s számtanra. Tanítottatott a francia nyelv és tornaszat is. Van alkalom a zongoratanulásra is. A szertár ez évben különösen sok kitömött madárral és emlőssel gyarapodott. — Az adományok közt első sorban említendő a kormány 3000 frtnyi segélye, a csabai műkedvelők 262 frt 76 krja, Uhrinyi Andor ur 50 frtja. A tandíj a jövő évre is a leszállított marad, t. i. 20 frt. A tanév szeptember 1-én kezdődik. Vidékről jövő növendékek számára Csabán igen jó kosztos-házak találhatók, melyekről kész felvilágosítást ad a polg. leányiskola igazgatósága.

— (Ellensége a vasútnak.) A csehországi Egerből írják egy bécsi lapnak: Gr. Nákó Sándor nejével és szolgálóival együtt szerdán délután Marienbadból egy négyes fogaton ide érkezett. A gróf, kivel Magyarországon évekkal is ezelőtt valami vasuti szerencsétlenség történt, s a ki az idő óta soha nem ült vasutra, Budáról Marienbádig, illetőleg Égerig kocsin utazott. Innét Koburgba ment, s onnét tovább folytatja útját hazafelé Magyarországra.

— (Sara Bernhardt) egyik imádója megőrült. Még emlékezhetnek olvasóink, hogy Magnus báró kopenhágai német követ minő hirtelen szabadságoltatott és utána a hivatalos kötelékből végkép elbocsátatott csak azért, mert német létére egy francia, habár világhírű színésznéhez közeledni akart, a volt diplomata most schwarzwaldi villájában megőrült.

— (A tudós nászutja.) Dr. P. Lorentz, német tudós esküvője után nejével Patagóniába utazott — növénytan kutatások czéljából. Uruguayból a „Natur“ ezimű lap kiadójához levelet intézett, melyben örömmel jelenti, hogy több új gombanemet fedezett fel és ezeknek fejlődést figyelemmel kíséri. — Szegény menyecske!

— (19 ezer forinttal) szökött meg Kirz Gyula

düli támasza remélt lenni, a viruló leánykára, kinek szeretetét csak a búcsúzásnál vette észre . . . Milyen elevenen állott e pillanat előtte! Mert az csak pillanatig tartott . . . már hallatszott az összesereglésre intő dobok pergése s a vasuti mozdony éles füttye — rövid ölelés, — heves, véget nem érő csók, — egy néma kézzorítás és — „Isten hozád“ az elaggott anya ajkairól — — s a válás megtörtént, hogy részt vegyen ezzel a szerető szívvvel a szabadság és jog kivívásában.

A fiatal katona álmodozva czirkált fel s alá, szorongó szívvvel gondolván a jövőre — — egyszer csak egy golyó füttyült el feje mellett s a vészjel fölhangzott az éjben. Vilámgyorsan ugrott barátja mellé, hogy vele együtt a főhadtesthez siessen, melytől el voltak vágva. E pillanatban egy más lövés dördült el és Jenkins összerogyott.

— Szent isten! Tamás, meg vagy sebesítve? — kérdé Rikárd rettentő aggodalommal, miközben karabinját ledobá, hogy barátját támogathassa.

— Igen Rikárd, — felelé Jenkins gyöngye hangon, mely elárulta a fájdalom érzetét. — Igen Rikárd, nekem már végem van! . . .

— Kapaszkodjál a nyakamba, hogy biztonságba helyezzelek.

— Nem Dick, az fölösleges, — hagyj engemet itt —

25 éves, héber vallású fiatalember Budapestről, mint azt az ottani főkapitányság körözvénye jelenti. A nyomozás még eddig sikerre nem vezetett.

— (Bronzágýu 1547-ből.) A Török-Szent-Miklós melletti volt török város határában Szécsi István ottani lakos egy 1547-ik évből származó bronzágýu töredéket talált földjén, mely a városi hatóság közbenjárása folytán a nemzeti muzeumba került. Az ágýutöredéken egy mezőben kéttornyú vár látható nyitva levő kapuval, a tornyok közt egy angyal mellképe. Az angyal jobb kezével kardot tart feje fölött. Azonkívül az évszám és egy 4 soros cseh nyelven írt vers töredéke látható. A talált ágýudarab 30 kilogrammot nyom.

— (Ifjú gróf Karolyi István megkegyelmeztetése.) Az igazságügyminiszter a napokban értesítette a pestvidéki kir. törvényszék elnökét Bogisich Lajos kir. tanácsost, hogy párviadal vétsége miatt jogerejűleg 6 heti államfogházra ítelt ifj. gr. Karolyi Istvánnak ő felsége f. junius hó 15-án kelt legmagasabb elhatározása folytán a reá kimért büntetést kegyelmileg elengette.

— (A t. szülék- és gyámokhoz) a budapesti állami közép ipar tanoda igazgatóságától. Azon szülék és gyámok — a kik gyermekeiket a jövő tanévre az állami középipartanodába felvétetni kívánják, felkéretnek, hogy őket saját érdekekben a két havi nyári szünidő alatt gyakorlati ügyesség szerezhethetése végett műhelyekben helyezték el, mert ezután a szabályzatok értelmében a felvételnél a gyakorlati előképzés is mind szigorubban kívántatik.

— (Az erős nők és gyöngye férfiak.) Az „Arad és Vidéke“ írja: „A választás napján a Tököli-téren történt a következő jelenet: Egy szegényebb választó polgárt a Chorin-párt egyik kortese mindenképen akarván kápaczítani, a hatásosabb fellépés kedvéért egy tizes bankót kínált a kopott ruhájú öregnek. A szegény ember habozva szinte már nyult utána, mikor közelibe álló leánya odaugrik hozzá, s reszkető hangon reá kiált: „Apám, mindig becsületes ember voltál, most adnád el magadat!?!... s azzal a tizes után kapott, hogy azt széttépje. A derék leányt a választások után a Náray-párt néhány vezérférfia meg akarta jutal-

csak meghalni. Vedd ezt és add nőmnek, ha majd visszatérsz. Gondolj gyermekemre és — óh istenem . . . — feje lehanyatlott és hangja megtörött.

— Tamás, — Tamás, mit csináljak! — kiálta kis bajtársa fájdalommal megindulva — hol találtak el, az Istenért beszélj!

A haldokló még egyszer felemelkedett s szívére mutatván, töredezett hangon így szólt:

— Itten Dick — itten — gondolj gyermekemre, köszöntsöd feleségemet. De menekülj — hisz körül vagyunk véve, — el vagyunk vágva — a tábortól!

Feje ismét lehanyallott a földre és — felesége, gyermeke többé hiába vár visszatértére. Ismét egy szív vérzett el a szabadságért és szentesítette a délnék földjét.

Borzasztó súlylyal nehezédék ez az ifjú szívére, a ki sirva térdelt le a halott mellé. Mi alatt körülötte puskatüz ropogott, ő lezárta elveszett barátjának szeméit és kivéven tarisznyájából takaróját, befödé vele; azután ismét letérdelt mellé, hogy a halavány ajkaknak megadja az utolsó csókot és elindult lassan a sötét erdőben magát biztonságba helyezni.

Szegény asszony, te, ki oly hamar özvegységre jutottál, ha láttad volna, hogy szeretett férjednek teste milyen gondosan van nyugalomra téve: bizonyára megáldottad volna

mazni, de az nem fogadta el a jutalmat. — „Köszönöm, jó uraim, tért ki a jutalom elől, elég nagy jutalom nekem az, hogy szegény apám becsületes ember maradt. Mert nagyon nehéz ám az ördög kísértésének ellent állani!... A szép jelenettel kapcsolatosan felemlíthetjük, hogy a Tököl-téren az asszonyok és lányok folytonosan szemmel tartották férjeiket s apáikat, nehogy azok a vesztegetésekkel szemben eltántorodjanak. Ime az erős férfiakkal szemben a gyöngye nők igazi ereje.

— (A pénzváltó uriaszsony.) A kívül a törvényszék már rég meg akart ismerkedni, Széplakyné Péringer Róza szerencsésen megérkezett a Fortunába, Tirolból, hol a Saint-Martin női fegyházban a karmelita apácák gondoskodtak huzamos időn át testi jóvalta s lelki nyugalmáról. — Péringer Róza egy hivatalnok neje s igen furfangos család. Tettei közül legsikerültebb a következő volt, melyet különben rendszeresen üzött több községben. Kikocsizott ugyanis a fővárost környező községek vásárait s ott szemelte ki magának a föld népe közül áldozatait. A fogatos és elegáns delnő láttára bizalmas falusi földes-gazda a legnagyobb készséggel cserélte fel kérelmére bankjegyét. A delnőnek nagy bankóra volt szüksége, a gazdaember e helyett ötösöket és tízeseket kapott. Kifogástalanul esett meg a művelet mindég és a becsületes paraszt leemelt főveggel szerencsés utat kívánt az elrobogó urhölgynek. Oly gyorsan esett meg e dolog, hogy a falusi ember pénzét be sem gyömöszölhette mellénye felső zsebébe. Most fogott hozzá, de jógazdaként a pénzt ismét megolvasta... egyszer... többször... számtalanszor. Nem hitt szemeinek. Ő gyönyörű százast hankót adott, ugyanannyit kapott vissza apróbb pénznemekben és ime, tenyerében most csakis a fele van meg pénzének. Hasztalan kutatott a földön, hasztalan nézett jobbra-balra, e „csodá” okát eltalálni képes nem volt. Végre hatósági közegek értesítették, hogy család áldozata lett, mert az az elegáns delnő, kinek még a kezét is majd hogy meg nem csókolta, a legnagyobb hüvészeti tudományal eltüntette tenyeréből a leolvasott pénz egy részét. Széplakynak több ily sikerült művelete volt, de végre is kitűntek minivoltát és neki futni kellett. Futott és pedig Ausztriába, hol azonban gyorsan léprekerült s az említett javító fegyház-

ban tartották. Büntetését ott kiállván, most itt fogják felelőségre vonni előbb elkövetett tetteiért.

— (A b.-szentandrási népkör). ma, vasárnap este, a község megválasztott országos képviselője, dr. György Elek tiszteletére közlakomát s ezután tánczvigalmat rendez.

— (Értesítés.) A debreczeni ipar-műkiállításra oly tömegesen érkeznek a bejelentések az ország különböző részeiből, hogy a kiállítási végrehajtó bizottság elnöksége szükségesnek látta a bejelentési határidőt f. év augusztus 1-ig meghosszabbítani. A kiállítási tárgyak pedig beküldendők augusztus 1-től, augusztus 10-éig. Értesítettnek ennél fogva mindazok, kik a kiállításban résztvenni óhajtanak, hogy a fentebbi határnapig kiállítandó tárgyaikat bejelenteni igyekezzenek.

— (Levélbélyegek összeragasztása.) A közlekedési miniszter a következő hirdetményt tette közzé: A postán előfordultak levelek, oly levéljegyhamisítványokkal, melyek használt levéljegyek tiszta részeiből állítottak össze. A kir. postahivatalok utasítottak, hogy ha ily hamisítványokat fölfedeznek, az illető küldeményt ne csak megfelelően megdíjazzák, hanem a címzett felektől az illető borítékot vagy czimszalagot elkérvén, azt a postaigazgatóságnak fel is terjeszték, — mely az ügyet az illetékes törvényszéknek fogja átadni; minthogy ily hamisítások az 1878. évi V. t. cz. (büntető-törvénykönyv) 412. §-a értelmében a bélyeghamisítás vétségét képezik, mely egy évig terjedhető fogsággal, 1000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel s hivatal- vagy államvesztéssel toroltatik meg. — Érvénytelennek nyilvánítottatnak továbbá a használat előtt részben vagy egészen kettészakadt vagy csonka levéljegyek s ennél fogva az ilyenekkel ellátott levelezések mint bérmentelenek fognak megdíjaztatni, valamint azok is, melyeken a levéljegyek a boríték szélén túl a második oldalra terjednek. A közönség figyelmeztetettik tehát, hogy csak teljesen ép levéljegyeket használjon s azokat amennyire csak lehet, a levelek felső jobb sarkára és mindenesetre úgy ragassza, hogy a boríték szélén túl ne menjen. Megjegyeztetik végre, hogy a kir. postahivatalok a használat előtt szétszakadt vagy csonka levéljegyek beváltására vagy kicserélésére nincsenek felhatalmazva.

azt az ifjút, ki e baráti szolgálatot élete veszélyeztetésével végrehajtotta. És te viruló, kékszemű leányka, fekete-fürtös ejeddal... mint dobogna szived, hogy ha látnád a nemes szívű ifjunak tettét!

Ez eseménytől leverve és a veszteség miatt nagyon búslakodva, Römer Rikárd igen keveset ügyelt az útra. Keresztül tört a sűrű cserjén, bokrozaton és már azt hitte, hogy a csetepatét vagy bevégezték, vagy eltévesztve az utat a táborhoz, tulment a kör határán. Ismét megállott s hallgatózék. Semmi neszt sem vett észre, de gondolatai szerettei körül jártak és a remény, őket láthatni, indulásra ösztönözte. — — — E pillanatban lövés dördült el — egy golyó hatolt vállába s egy ellenséges szurony oldalába, a nélkül, hogy csak azt is sejtethette volna, hogy honnan jött a támadás.

— Mindenható Isten! — Anyám! — Molly! E szavak törtek elő kebeléből s eszméletlenül rogyott le a földre.

— Ez mar megint az éjszaki gonosz fajzat népe! — ordítá a gyilkos, miközben az esethez közeledett s puskáját maga mellé helyezte. Áldozatát jól eltalálta, minék is hagyta volna hát ott ruháit? Pillanat alatt letépte nadrágját, ingét és csizmáját s összecsomagolván, az ily katonához méltó sietséggel távozott a déliek zászlójának kitzűzője. Talán érezte is, hogy a közelben van az a kötél, mely hős tetteinek méltó jutalma. Ez azonban csak javára volt a szegény kiraboltnak,

mivel az isten segítséget küldött neki, mely eltávozása nélkül alig lett volna hasznos.

Hajnalodott

Egy vén néger kimászva a sűrűségből, gondosan tekintett körül a szürkületben és így szólt:

— Mintha valami nyögést hallottam volna.

Gyakorlott szemével nemsokára felfedezte a földön fekvő meztelen testet.

Letérdelt mellé és figyelmesen vizsgálgatta, — a szív még dobogott, bár igen gyengén!

— Hál' istennek még jókor jöttem! — mondá magában. De hiába keresett valami vászondarabot, hogy a vért, mely mind a két sebből bőven ömlött, bekösse.

— Gyalázatos gaznépek! mindenét elvitték szegénynek, mert halottnak gondolták.

Azonban ott volt még a Samu bátya katonaruhája — igen, ez nem tetszik nektek, söpredék! — mondá. A tépéssel, bár durva volt, mégis be kellett kötni; ezután pedig takarójával betakarta és a hullát vállára tette.

(Vége következik.)

Tarkaságok.

A szultána esküvője.

Konstantinápolyban nemrég ülte a szultán egyik nővére esküvőjét, s egy angol nő, a ki meg volt hiva az ünnepélyre leírja azt a Standardban.

A nő megjegyzi, hogy szabad török nők nem voltak jelen s nem is szokták sohasem meglátogatni a szerailt, mivel ez által rabszolgánökké aljasítanak le magukat.

A hárem lakosztályai, melyekben a menyasszony lakott s hol az ünnepély végbement, igen izléstelenül és durván voltak butorozva; s a szolganők nem igen viseltek fényes ruhát. Az illető angol nő először csak a völegényt látta, midőn ez a házassági szertartásokra a menyasszony lakosztályaiba ment.

Mehemet bey, a völegény huszonegy éves és keleti fogalmak szerint szép ember, a kit Naile szultána, a menyasszony maga választott férjéül. Ez az Ozman-házból származott hercegnők régi előjoga, mely annyira megy, hogy már nős férfiaknak is el kell válniok nejeiktől, ha megnyerték a hercegnő tetszését, hogy ennek férjévé legyenek. Ily eset már fordult elő e század második felében s az illető boldog kiválasztott nem segíthetett másképen magán, mint hogy nejeének egy külön házat bérelt s néha-néha meglátogatta őt.

Mehemet bey ellenben készséggel elfogadta a neki ajánlott boldogságot. Eddig szegény, jelentéktelen segéd tiszt volt, a ki alig remélheté az előléptetést. Egyszerre megnyerte a szultána tetszését s most uralkodója nővérenek férje és tábornok. Midőn végig ment a rabszolgánők és eunochok seregén, kik az előszobákat egészen megtölték, jobbra-balra ezüst pénzt szórt. — Ez is a szultán udvarában életbe léptetett nagy takarékoság jele, mert azelőtt ilyenkor marékszámra szórták az aranyat. A szolganépség mohón rontott neki a pénznek s veszekedni kezdett. — A völegény addig nem mehetett keresztül az utját elálló veszekedő népségen, míg egy felügyelő nő jól végig nem hozott botjával hátukon.

A házassági szertartásnál, mely a lakosztály legbensejében ment végbe, csak a menyasszony anyja, a mátkapár és az imám volt jelen. — Az imám kötéllel összekötötte a mátkapár kezét s férj s feleségnek jelenté ki őket.

Az orleans-i herceg, kormányzó korában összeegyeztet egy alkalommal Dobois bibornokkal, hogy menjenek el együtt a tánczvizigalomba.

— Hogy annál kevésbé ismerjenek fel, szólott a herceg kegyenczéhez, egészen bizalmasan fogsz banni velem. Dubois annyira tulhajtván a bizalmasságot urával szemben, hogy ezt jól megrugdosta egy izben, így szólott hozzá a herceg:

— Barátom kissé tulzottan felismerhetlenné akarsz tenni.

XV-ik Lajos fia, a koronaörökös atyja XVI-ik Lajosnak, vigyázatlanságból meglövév egy vasat a almával Chambord urat, főlovászmesterét, miután vagyonilag biztosította az özvegy és gyermekei jövőjét, még a haláleset után néhány héttel születelt gyermekét is Chambordnének sajátkezüleg akarta keresztviz alá tartani.

Többen megakarván értetni a herceggel, hogy ez eljárás egészen ellenkeznék a bevett szokásokkal. A herceg szilárdan angon az f-l-t:

— Az sem szokás, teljességgel, hogy a n örökös v amely tisztviselője, ura keze által haljon meg és még is ugy történt.

Mindnyájan belátásunk és erőink mértékéhez képest a l sz n, s va an megin itó, mi ön az öreg elgyengült Nestor. Hektor kihívását elfogadni kész, ha fiatalabb és erőteljesebb görög nem találkozik.

Órizkedjél a szükségtelen levelezéstől, mint a szükségtelen beszédétől; mindkettő kis bűn, mely nagyobbakra csábit.

— A furcsa pluralis.

Trencsényi Csák Janó exdiák bemegy a Haupttrafikba s harsányan elkiáltja magát: „Kérek szivarokat!!!” „Milyeneket kérem?” kérdi a megrémült segéd. „Krajczárosokat.” „Hányakat?” „Most csak egyeket, majd máskor többeket.”

Nagy hullám volt a Dunán, egy jámbor barát mégis át akart kelni azon. Már-már merülőben volt a lélekvesztő, mikor így szólt a révész: „Jaj! tisztelendő uram, most tüstént meglátjuk a menyországot.” — „Isten őrizzen meg attól!” szóla az imádkozó.

„Menyus gazda, a kend szamara az egyház tagjában bílangolt. Adjon zálogot, vagy elveszem a szamarát.” — „Ha elveszi a tiszteletes ur, vöm lesz.”

Képünkhöz.

A kísértés allegóriája költők és festők kedvencz tárgya szokott lenni. — Mai számunk képe ugyan e tárgyhoz szól, művészi erővel fejtve meg a feladatot, a gonosz csábitó örömét érzékitve a vergődő áldozat sorsa fölött, mely azt a kétségtelen bukás felé sodorja. Ugyane művészi kézből még több allegorikus rajzot fogunk közölhetni.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Szerkesztő-társ: Sipos Sándor.

Nyilt-tér.

Alólirott tisztelettel tudatja a t. jogkereső közönséggel, miszerint Szarvason

ügyvédi irodát nyitott,

melyet mindennemű peres és perenkivüli ügyek ellátására ajánl.

Iroda helyiség: **nagytemplom-utca, Breungartner-féle ház,** „Szarvasi Ujság” szerkesztősége. Irodai órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Szarvason, 1881. július 3-án.

SIPOS SOMA,
köz- és váltó ügyvéd.

HIRDETÉS.

Kovácsik J nos és neje: **Králik Judith** ezennel közli a tért, mi zert a Körös parton fekvő 31. számú házuk, a mellék épületekkel együtt szabad kézből eladó.

Bővebb értesítéssel fentnevezett tulajdonosok szorgálhatnak.

3-3

Törvényesen

A cím szalagnak által megbün-

Dréher

kivitel

a hamisítatlanság biztosítása mellett kizárólagosan **esaki**

tételeze vigneta.

utánozása hatóság tetetik.

Antal

palack sör

Dréher Antal

serfőzdéjében

10-10

Kőbányán vagy Budapesten

Dietrich és Gottschlig

cs. kir. udv. szállítók és DREHER ANTAL főraktárnokainál megrendelhető.

Árjegyzékek ingyen s bérmenten küldetnek. Árusítók (szükséglet szerint) kedvezményi árakban részesítetnek.

Oly palackcsörért, melynek czimszalagján a „DIETRICH és GOTTSCHLIG” vezérügynökök neve elő nem fordul, a főzöde jótállást nem vállal.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy Szarvason mezőgazdasági

géplakatos-műhelyt

és ezzel kapcsolatban RÉZÖNTÖDÉT allítottam fel, melyben elfogadok mindennemű gépjavitást, gőzmozdonyok és cséplőgépek hibás részeinek megigazítását. Elvállalok megrendeléseket teljesen ugyanannak készítettő tűzszekrényekre, vagy azok javítására, valamint gőzmozdonyokhoz való csöveknek kitoldására vas vagy vörös rézből; továbbá készítek bármennemű géptengelyeket s elfogadom azok javítását, vagy esztergályozását; gőz- és szélmalomnál felvállalok mindennemű szakomba vágó munkát; készítek kitünő minőségű Backer-féle szelelő-rostát; végre mindennemű épület- és lakatos munkát elfogadok.

A t. közönség kegyes pártfogásáért esedezik

3-3

Banó Sándor,

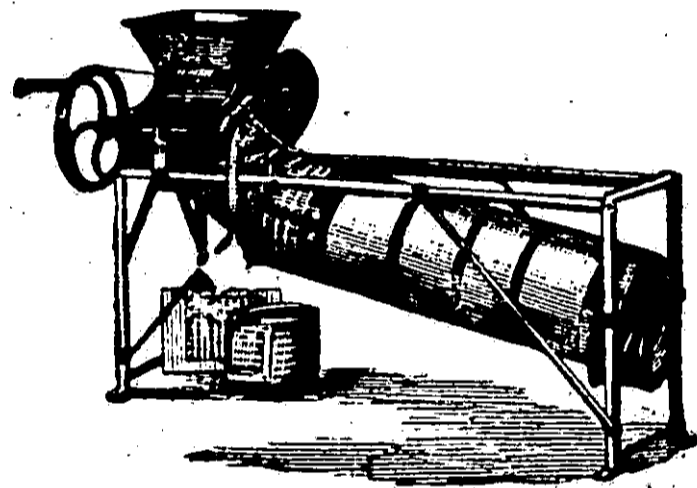
géplakatos Szarvason.

Ezüst érem Páris 1878.

Ada május 1-én 1881. a. any érem.

Zala-Egerszeg május 2-án, 1881 első-dij.

Brogle J. és Müller

gép- és rosta-lemez gyára

BUDAPESTEN, a Margit-hid közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,
Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat, cséplőgépek számára.

7-30

A ki kétségben van a felett, hogy a hir-

lapokban feldicsért számtalan gyógyszerhez viseltessék e vagy közülök melyik iránt viseltessék bizalommal, annak tanácsoljuk, hogy Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvtárától Bécsben (István tér 6.) hozassa meg magának a „Betegbarát” című könyvecskét, mert abban a legkipróbáltabb szerek tárgyilagosan és kimerítően vannak ismertetve, úgy hogy teljes nyugalommal bírálhat és a legjobbat választhatja magának. Ezért egy betegnek se kellene sajnálni a fáradságot egy magyar levelezőlap megírására az említett könyvkereskedéshez annyival inkább, mivel a könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg, úgy hogy az a megrendelőnek semmi egyéb költségébe nem kerül.